

Akvāriju noformāšanas tipi

Vispārējie raksti

Iesūtītājs: lovelycat

Ieraksts : 27.1.2008 2:22:27

Akvāriju noformāšanas tipi.

Saldens akvārijus pēc noformājumu var sadalīt vairākos grupās: kopā jais akvārijs, augu: Holandes un Japānas tipa, biotopa, piekrastes klinšu akvārijs un pseidojāra.

Takashi Amano mājas akvārijs

Viktorijas ezers â€“ dabīgā vide

Amazones biotops

Pseido jÅ«ra

KopÅ«jo akvÅ«riju varÅ«tu nodÅ«vÅ«t par â€žiesÅ«cÅ«juâ€š akvÅ«riju, taÅ«u arÅ« pieredzÅ«juÅ«ji cilvÅ«ki bieÅ«i vien izvÅ«las un paliek pie Å«jÅ« stila daudz gadus. KÅ« jau noprotams no nosaukuma, tÅ«dÅ« ir vis: daÅ«du reÅ«ionu, raksturu, dzÅ«ves apstÅ«kÅ«iem piemÅ«rotas zivtiÅ«tas un augi, kÅ« arÅ« visÅ«du veidu dizaina elementi, sÅ«kot ar mÅ«kslÅ«gÅ«m skeleta galvÅ«m un beidzot ar skaistÅ«m mopani vai mangru koku siekstÅ«m un Å«patnÅ«jiem akmeÅ«tiem. Å«dÅ« akvÅ«rijÅ« ir vidÅ«js gaismas daudzums, jo augi ir, bet ne tik daudz, lai aizsegtu viens otram starus. Un, parasti, kopÅ«jos akvÅ«rijos netiek stÅ«dÅ«ti Å«oti dÅ«rgi un sareÅ«kÅ«ti audzÅ«jami augi. ZivtiÅ«tas parasti ir diezgan daudz un daÅ«das. KopÅ«jÅ« akvÅ«rija saimnieks vadÅ«s vairÅ«k pÅ«c savas gaumes, nekÅ« pÅ«ta, kÅ«da reÅ«iona zivis labi jutÅ«sies kopÅ« dotajos apstÅ«kÅ«os. BieÅ«i vien kopÅ«jos akvÅ«rijos veidojas tÅ«ds raibs kokteilis, ka pats saimnieks no tÅ«tri vien nogurst un meklÅ« iespÅ«ju kaut ko mainÅ«t. Ja kopÅ«jais akvÅ«rijs ir labi sabalansÅ«ts, proti, zivtiÅ«tu nav par daudz, bet augu nav par maz, gaisma ir augiem nepiecieÅ«amajÅ« daudzumÅ« un filtrs nodroÅ«jina pietiekami labu Å«dens attÅ«rÅ«janu, kÅ« arÅ« saimnieks neslinko, tad Å«ds akvÅ«rijs ir Å«oti dzÅ«votspÅ«jÅ«gs, bet neprasa High Tech aprÅ«kojumu. Proti, var iztikt ar 0,5-0,7 gaismas vatiem un litru, parasto iekÅ«ju filtru un pat bez aeratora. Gruntij Å«dÅ« akvÅ«rijÅ« izvÅ«las kvarca, granÅ«ta vai kÅ«da cita neitrÅ«la ieÅ«a vai minerÅ«la rupjas smiltis ar akmentiÅ«tu frakciju no 4-8 mm. Marmora Å«embas kopÅ«jÅ« akvÅ«rijÅ« pielietot nevar, jo tÅ«s izdala kalciju un padara Å«deni Å«oti cietu. DaudzÅ«m zivÅ«m un augiem tas neder. DekorÅ«janai var izmantot lielus un mazus oÅ«us, koka gabalus, keramiskus veidojumus vai citus dizaina elementus.

Augu, vissareÅ«kÅ«tÅ«k kopjamie un arÅ« viskrÅ«jÅ«kie akvÅ«riji mÅ«s dienÅ«s tiek iedalÅ«ti divÅ«s grupÅ«s : Holandes un JapÅ«nas stils. Holandes akvÅ«rijs ir biezoknis, kur vairÅ«kos lÅ«meÅ«tos tiek demonstrÅ«ti 20,30 un pat vairÅ«ku sugu augi no visÅ«m pasaules malÅ«m. Å«dÅ« akvÅ«rijÅ« parasti dzÅ«vo viens bariÅ«tÅ«ji mazo haracinÅ«du, daÅ«as garneles vai kÅ«das pÅ«ris palielÅ«kas zivis. KatrÅ« ziÅ«tÅ«, zivis Å«jeit nav galvenais. SvarÅ«gÅ«kais nosacÅ«jums ir daudzkrÅ«sainÅ«ba un augu sugu bagÅ«tÅ«ba akvÅ«rijÅ«. â€žHolandieÅ«usâ€š aprÅ«ko ar jaudÅ«gÅ«m gaismas iekÅ«rtÅ«m, kas dod augiem visnepiecieÅ«amÅ«kÅ«s spektra daÅ«as gaismu

â€“ sarkano un nedaudz zilo un dzeltēno. Filtri Ājā•dos akvā•rijos, ja arĀ« ir tad ne pĀ•rĀ•k jaudĀ«gi, jo zivtiĀ•tu taĀ•u nav, vai ir, bet nedaudz un, bieĀ•i vien nitrĀ•tus pat lej klĀ•t kĀ• mĀ“slojumu. TurpretĀ«, kopĀ“jĀ• akvā•rijā• un arĀ« citos, kur zivtiĀ•tu ir salĀ«dzinoĀ•ji daudz, amonjaks un no tĀ• arĀ« nitrĀ•ti veidojas paĀ•ji un diezgan lielos daudzumos, jo tur ir zivtiĀ•tas, viĀ•tu Ā“diena atliekas un ekskrementi. IzĀ•tēmot gaismu, svarĀ«ga aprĀ«kojuma daĀ•a ir ogĀ•skĀ•bĀ•s gĀ•zes padeves iekĀ•rta. Holandes akvā•rijā• ir tik daudz augu, ka tiem nepietiek bĀ«vmateriĀ•lu, proti CO2, lai pilnvĀ“rtĀ«gi attĀ«stĀ«tos, tĀ•dĀ“Ā• saimniekam ir jā•parĀ«pĀ“jas par to, lai ogĀ•skĀ•bĀ• gĀ•ze nonĀ•ktu akvā•rija Ā«denĀ« pienĀ•cĀ«gĀ• daudzumā•. KĀ• var spriest, ka augiem tĀ•s pietiek? 3-4 stundas pĀ“c gaismas ieslĀ“gĀ•šanas, akvā•rijā•, kur tiek padota CO2 gĀ•ze, augi sĀ•k izdalĀ“t lieko skĀ•bekli un sĀ•kas viena no skaistĀ•kĀ•m parĀ•dĀ«bĀ•m akvā•rijā• - burbulĀ«Ā•ju vĀ“tra. Tas izskatĀ•s kĀ• sniegputenis, tikai burbulĀ«Ā•ji, pretĀ“ji sniegpĀ•rslĀ•m, tiecas uz augĀ•ju.

JapĀ•nas stila akvā•rijs no â€“HolandieĀ•jā•â€“ atĀ•iras ar nedaudz lielĀ•ku zivtiĀ•tu skaitu. Parasti tĀ•dĀ• ir vienas vai divu lĀ«dz trĀ«s sugu zivtiĀ•tu bariĀ•ti, vai vĀ“l kaut kĀ•das radĀ«bas. PlaĀ•ji tiek pielietoti tĀ• saucamie â€“paklĀ•jaugiâ€“. Dizainam izmanto Ā«patnĀ“jas formas akmeĀ•tus, kĀ• arĀ« koku zarus un saknes. VisĀ• visumā•, Ā•jĀ« stila akvā•rijs atgĀ•dina slavenos JapĀ•nas akmens un augu dĀ•rzus. Par akvā•riju JapĀ•nas stila dizaina pamatlicĀ“ju uzskata TakaĀ•ji Amano (Takashi Amano). ViĀ•ta akvā•rija veidoĀ•šanas tehnoloĀ•ģijas pilnĀ«bĀ• nav zinĀ•mas nevienam, taĀ•u daĀ•us savus noslĀ“pumus viĀ•tĀ• atklĀ•j seminĀ•ros un starptautiskĀ•s akvā•riju dizaina un rĀ«pniecĀ«bas izstĀ•dĀ“s. Pie viena no augu attĀ«stĀ«bas stimulĀ•cijās paĀ•tĀ“mieniem pieskaitĀ•ms apakĀ•grunts mĀ“slojums, ko Amano ir izgudrojis pats. TĀ• pamatĀ• ir .Amazones dĀ«Ā•tas, kas izkarsĀ“tas ap 400 grĀ•du lielĀ• temperatĀ«rĀ• un papildus apstrĀ•dĀ•tas. Amano stĀ•sta, ka jebkurĀ•j var pagatavot Ā•Ā•du mĀ“slojumu. Pat mainot grunti akvā•rijā•, vai veicot vecas ekosistĀ“mas pĀ•startĀ“Ā•janu un izskalojot grunti, Ā«deni jā•nolej caur samĀ“rĀ• smalku filtrĀ“joĀ•jo materiĀ•lu. Visas dĀ«Ā•tas, kas sakrĀ•juĀ•s gruntĀ« paliek filtrĀ“joĀ•jajĀ• sietĀ•. PĀ“cĀ•k tĀ•s var izĀ•vĀ“t un izkarsĀ“t cepeĀ•krĀ•snĀ«, lai atkal ieklĀ•tu zem grunts. TĀ•dĀ“jĀ•di vecie mĀ“sli, kalpos jaunĀ• akvā•rija veiksmĀ«gĀ•kam startam un augu Ā•trĀ•kai attĀ«stĀ«bai.

Biotopa akvā•rija jā“ga ir iekĀ•auta tĀ• nosaukumā•. Ā•Ā•dos akvā•rijos stĀ•da un tur tikai kĀ•dĀ• reĀ•ionĀ•, valstĀ«, vai vienĀ• Ā«denstilpnĀ“ augoĀ•jos augus un mĀ«toĀ•Ā•s zivis. Vieni no populĀ•rĀ•kajiem ir Ā•rikas ezeru biotopa akvā•riji, par kuriem runa ir nedaudz zemĀ•k. TĀ•pat bieĀ•i tiek veidoti Amazones biotopi, kuros dzĀ«vo diskusi, skalĀ•rijas, piesĀ«cekĀ•tu sami, haracinĀ«das utt. Ā“oti daudz daĀ•Ā•das akvā•riju zivtiĀ•tas nĀ•k tieĀ•ji no Amazones upes reĀ•iona, kurĀ•j, par laimi, ir Ā•oti bagĀ•tĀ«gi apdzĀ«vots un plaĀ•s. Biotopus parasti arĀ« aprĀ«ko ar Ā•rĀ“jiem biofiltriem, jo dabĀ•, kuras spoguĀ•a atspulgs ir biotopa akvā•rijs, nav nekĀ• lĀ«dzĀ«ga cilvĀ“ku izveidotajam â€“Holandesâ€“ akvā•rija. PĀ•rsvarĀ• upju un ezeru gultni klĀ•j daĀ•i augi, koku atlĀ«zas, pĀ“rnĀ•s lapas, smiltis, akmeĀ•ti un daudz kas cits. TĀ•tad nav lielĀ• augu daudzuma, kas varĀ“tu attĀ«rĀ«t akvā•rija Ā«deni no slĀ•pekĀ•a savienojumiem, kas ir kaitĀ«gi zivtiĀ•tĀ•m. Apgaismojums tiek veidots atbilstoĀ•ji vietai, kuru akvā•rijs ataino un saimnieka gaumei. Gruntij un dizaina elementiem ir jā•atbilst izvĀ“lĀ“tĀ• reĀ•iona Ā«dens tilpĀ•tu Ā«patnĀ«bĀ•. PiemĀ“ram, Amazones biotopos liek daudz koku, jo Ā•jĀ« ir upe ar â€“melnoâ€“ Ā«deni. Proti, tajĀ• ir Ā•oti daudz vielu, kuras izdala norimuĀ•jie koki. Ā•dens ir brĀ«ns un Ā•oti mĀ«ksts. Ā•dĀ• akvā•rijā• grunts vietĀ• var izmantot kĀ•rtĀ«gi novĀ•rĀ«tu kĀ«dru. Bet tas nav Ā«paĀ•ji praktiski, jo kĀ«dra ir viegla un tĀ«rĀ«t Ā•Ā•du akvā•riju bĀ«tu Ā•oti grĀ«ti.

Piekrastes klinĀ•ju akvā•rijs un pseidojĀ«ras akvā•riju apvieno iekĀ•jĀ“jĀ• dizaina pamatelements â€“ akmeĀ•tu krĀ•vumi. Ā•Ā•dos akvā•rijos parasti nav dzĀ«vo augu, bet ir to imitĀ•cijas. PseidojĀ«ras akvā•rijos liek ne tikai dabĀ«gos akmeĀ•tus, bet arĀ« mĀ•kslĀ«gi darinĀ•tus koraĀ•Ā•us un okeĀ•na rifu iemĀ“tnieku imitĀ•cijas: anemones, jā«ras zvaigznes un citus. TĀ•pat Ā•Ā« tipa akvā•rijos bieĀ•i vien ievieto mĀ•kslĀ«gi izveidotus, vai pat Ā«stus, no jā«ras dzelmĀ“m paceltus nogrimuĀ•ju kuĀ•lu vrakas, vai to imitĀ•cijas, mĀ•la krĀ«kas, dĀ•rgumu lĀ•des, skeletus un daudz ko

citu, kas, pĀc saimnieka domĀm, atgĀdina jĀras dibenĀ atrodamas peizĀs. Gruntij izmanto smalko jĀras smilti, vai jĀras akvĀrijos plaĀji pielietojamo balto koraĀ¼u smilti. Lai panĀktu jĀras dzelmes iespaidu pseidojĀras akvĀrijos pielieto ĀpaĀjas lampas, kas dod zilu un violetu gaismu, piemĀram Marine-Glo kopĀ ar Power-Glo vai Aqua-Glo. Fonam jĀbĀt zilam ar pĀreju no gaiĀjĀkĀ augĀjpusĀ uz tumĀjĀku toni apakĀjĀ. PseidojĀras akvĀrijĀ parasti dzĀvo Āfrikas Malavi ezera cihlĀdas, pĀrsvarĀ, no Mbuna grupas. TĀs ir koĀjas un interesantas zivis, kuras ar savu uzvedĀbu un izskatu atgĀdina koraĀ¼u rifu iemĀtniekus. Piekrastes klinĀju akvĀrijĀ tiek turĀtas visu Āfrikas lielo ezeru un upju zivis, jo to prasĀbas attiecĀbĀ uz Ādens rĀdĀjumiem un akvĀrija vidi ir iĀdzĀgas. Parasti klinĀju akvĀrijos izmanto LatvijĀ viegli atrodamo dolomĀtu, kĀ arĀ marmoru, retĀk granĀtu un citus akmeĀtus. DolomĀts un marmors izdala ĀdenĀ kalciju, kas arĀ cietina to. TĀdĀjĀdi veidojas Āfrikas cihlĀdĀm Ā¼oti piemĀrota vide. Ā Ā stila akvĀrijos reti stĀda dzĀvos augus, ja nu vienĀgi paĀjus izturĀgĀkos, jo plĀsĀjiem Ā¼oti patĀk pĀrkĀrtot teritoriju un pĀrvietot ne tikai grunti un nelielos akmeĀtus. Ā Ās zivis cenĀjas ĀžpĀrstĀdĀtĀ arĀ augus. Daudzu sugu pĀrstĀvji augus lieto pĀrtikĀ. TĀdĀ Ā¼ klintĀs var stĀdĀt mĀkslĀgos augus. KlinĀju krĀvumi ir jĀveido no lieliem gabaliem, lai zivis nevarĀtu tos izkustinĀt. Var uztaisĀt karkasu no plastmasas iĀstĀm un stiprinĀt akmeĀtus klĀt, bet var tos iĀmĀt ar daĀ¼du sastĀvu iĀmĀm, bet tikai tĀdĀm, kas ir neitrĀlas ĀdenĀ, proti, neko neizdala. TĀds, piemĀram, ir silikons. PseidojĀru un klinĀju akvĀriju apvieno vairĀkas lietas: cietais Ādens, akmeĀtainĀ vide, kur nav vai ir Ā¼oti maz augu, kĀ arĀ dzĀvo radĀbu dominante. ZivĀm ĀjĀdos akvĀrijos ir galvenĀ loma. JĀpiebilst, ka cihlĀdas to tieĀjĀm ir pelnĀjuĀjas, jo visas plĀsĀgĀs un krĀsainĀs Āfrikas ezeru un upju iemĀtnieces tiek uzskatĀtas par intelektuĀlĀm bĀtnĀm. TĀs sargĀ un audzina pĀcnĀcĀjus, apsargĀ teritoriju, bĀvĀ mĀjas, vardu sakot, uzvedas Ā¼oti interesanti un saimniekam sagĀdĀ daudz prieka. TĀo Ājo abu tipu akvĀrijiem ir viens bĀtisks mĀnuss: cietĀ Ādens dĀ Ā¼ slĀpekĀ¼a cikls norit Ā¼oti Ātri un Ādens tiek piesĀrĀtots ar amonjaku un slĀpekĀ¼a savienojumiem, kas novĀrdzina zivi un, visbeidzot, var arĀ nogalinĀt. Lai izvairĀtos no ĀjĀdĀm bĀdĀgĀm beigĀm, pseidojĀras un klinĀju akvĀrijos pielieto ĀrĀjos biofiltrus, kĀ arĀ Ā¼oti regulĀri veic tĀrĀĀjanu. Jo nav taĀu augu, kas patĀrĀtu organisko vielu sadalĀĀjanĀs produktus. TĀtad, ĀjĀ funkcija ir jĀuzĀtemas saimniekam un jaudĀgai filtrĀĀjanas sistĀmai. NeatkarĀgi no stila, saimnieks vienalga ir un paliek savas mazĀs Ādens pasaules ĀždziesĀ un tikai no viĀta ir atkarĀgs, cik laimĀgi bĀs tĀs iemĀtnieki. Lai cik labs aprĀkojums nebĀtu akvĀrijam, tas vienalga nekad nekĀ¼Ās tikai par dizaina elementu. AkvĀrijs ir smalks mehĀnisms, kura zobratĀti ir zivis, augi, mikroorganismi un dabas karalis, cilvĀks.

KatarĀna Āterna